

Vijf tips om veiligheidsschoenen veilig te houden

Fundament voor veiligheid

Een werkgever moet zorgen dat zijn medewerkers veilig kunnen werken. In veel branches zijn daar goede veiligheidsschoenen voor nodig. Het is niet voldoende om die schoenen alleen te verstrekken. Onderhoud en tijdige vervanging horen er ook bij.

tekst Paul Smetsers

Het is een incident dat op iedere bouwplaats kan plaatsvinden. Een zwaar voorwerp valt van een stelling en raakt een medewerker bovenop zijn voet. Zonder veiligheidsschoenen zou dit slecht zijn afgelopen. Maar gelukkig draagt deze werknemer schoenen met een stalen neus en komt hij met de schrik vrij. Prima schoenen, denkt hij. En dat zijn het ook. Dus blijft hij ze dragen. Dat klinkt logisch, maar waarschijnlijk is het niet verstandig. Natuurlijk, de schoenen lopen nog goed en de stalen neus zit er nog in. Maar het is zeer de vraag of de schoen bij een tweede incident net zo goed door de test komt. Want de neus

kan zijn beschadigd en dus is het mogelijk dat de belastbaarheid en daarmee de eigenschap en eis voor 'weerstand tegen impact' sterk zijn afgenomen. Hoe vaak dit hypothetische ongeval is voorgekomen, is moeilijk in te schatten. Maar het maakt wel duidelijk dat een werkgever die zijn medewerkers goede veiligheidsschoenen heeft verstrekt, niet achterover mag leunen. De volgende vijf adviezen kunnen helpen.

1. Inkoop

Koop de veiligheidsschoenen centraal in. Er zijn bedrijven die medewerkers een budget toekennen en de keuze voor de schoen aan hen overlaten. Win-win,

zou je denken. Want de werknemer heeft de schoen waar hij tevreden over is. En de werkgever hoeft zich niet te buigen over de inkoop en krijgt geen klachten over schoenen die niet aan de visuele eisen van de medewerkers voldoen. Alleen loopt die werkgever wel het risico dat de constructie en uitvoering van de schoen niet voldoen aan de eisen die de werkomstandigheden eraan stellen. Bij grote bedrijven loopt de inkoop van schoenen daarom altijd via de afdeling Inkoop, eventueel ondersteund door de arbocoördinator of veiligheidskundige (meestal na een verplichte risico-inventarisatie).

2. Onderhoud

Bovendien moeten werkgevers ervoor zorgen dat medewerkers de schoenen onderhouden. Soms verkeren schoenen in slechte staat door een gebrek aan onderhoud. Vaak worden schoenen blootgesteld aan vocht of beton. Verzuimt de werknemer om ze te borstelen en in het vet te zetten, dan zal het leer langzaam uitdrogen, breken of scheuren. De werk-

Inlegzolen

Veel mensen dragen in hun normale schoenen een inlegzool, op voorzicht van bijvoorbeeld de podotherapeut of podoloog. Maar als een medewerker een dergelijke zool in zijn veiligheidsschoenen stopt, geldt de antistatische normering van die schoenen niet meer. Inlegzolen met antistatische eigenschappen kunnen hier uitkomst bieden.

VanderWolf Images / Shutterstock.com

nemer die thuiskomt na een hele dag hard werken, zal het liefst iets anders doen dan schoenen schoonmaken en onderhouden. Bovendien worden die schoenen gefinancierd door de werkgever, en dus zal die werkgever ze ook wel vervangen. Maar het blijft een feit dat goed onderhoud essentieel is voor de veiligheid en levensduur van veiligheidsschoenen.

3. Vervanging

Zorg voor een tijdige vervanging van de schoen. Tijdens een rondleiding bij een bedrijf in de vleesverwerkende industrie benadrukte de contactpersoon dat alles in het bedrijf schoon en netjes moest zijn. Maar een blik op de schoenen van een passerende medewerker leerde dat de zolen daarvan nagenoeg tot op de binnenzool waren versleten. Al het vuil op de grond kon dus zo binnendringen. Hoe vaak het nodig is om een schoen te vervangen hangt af van de omgeving, de frequentie van het gebruik en het onderhoud. Maar dat het eerder had moeten gebeuren dan in dit bedrijf het geval was, staat buiten kijf.

4. Omgeving

Zorg voor het gebruik van de juiste schoenen in de juiste omgeving. In een magazijn kunnen medewerkers vaak toe met een zool van polyurethaan: die is lichter en flexibeler dan een rubberen zool. Maar in de zware industrie is dit materiaal minder geschikt. Want daar moet de zool resistent zijn tegen hitte, zwaar vervuilde vloeren en extreme inwerking van buiten.

In sommige situaties is zelfs een veiligheidsschoen minder geschikt. Bijvoorbeeld bij beton storten. Daarbij komt het nog wel eens voor dat medewerkers door het vloeibare beton heen moeten lopen. Dan zijn rubberen of PU veiligheidslaarzen een betere keuze.

5. Ongeval

Zorg dat medewerkers hun schoenen na een ongeval niet doordragen. We zagen het bij het voorbeeld waar dit artikel mee begon: na een incident kunnen schoenen vaak beperkt belastbaar zijn en niet meer aan de norm voldoen. En dit geldt niet alleen bij een zwaar voorwerp dat terechtkomt op een stalen

Norm

Alle regels waaraan veiligheidsschoenen moeten voldoen zijn vastgelegd in een Europese norm: de EN ISO 20344/20345. Voor sommige branches gelden nog striktere eisen. Zo werken bedrijven die fijne elektronica produceren met de zogenoemde ESD-eis. Deze eis stelt een strakkere afkadering aan het antistatische karakter. Geldt bij de EN ISO 20344/20345 een reikwijdte tussen 0,1 en 1000 MOhm, bij de ESD-eis ligt die tussen 0,1 en 35 MOhm. Logisch, want de statische lading die zich door wrijving bij de medewerker heeft opgehoopt, kan de fijne microchips onherstelbaar beschadigen. De lading wordt via de ESD-functie van de schoen afgevoerd. Naast bezoling valt binnen deze eis het dragen van sokken die aan de ESD-eis voldoen.

neus. Het komt ook wel voor dat een medewerker met een stalen zool op een scherp voorwerp stapt, zoals een spijker. De eerste keer gaat die er zeker niet doorheen. Bij een tweede spijker die de zool raakt op precies dezelfde plek, kan het heel anders aflopen. Het is dus van belang dat medewerkers dit soort bijna-incidenten altijd melden. «

Paul Smetters is Product Engineer bij Emma Safety Footwear.

Laat medewerkers hun schoenen na een ongeval niet doordragen